

Znak: WZPS-3.431.10.2.2024.MK
Szczecin, 20 grudnia 2024 r.

Pani
Febie Cadenas
Dyrektor
Domu Pogodnej Starości
„Teresa Orsini”
w Nowych Bielicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 10 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie Delegatura w Koszalinie przeprowadził w dniach 12-15 marca 2024 r. kontrolę kompleksową w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku pn. Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” w Nowych Bielicach. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę, określonych w art. 68-68c ustawy o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 22 października 2024 r., do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Placówka Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” przeznaczona jest dla osób w podeszłym wieku. Podmiotem prowadzącym Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” jest Dom Zakonny Kongregacji Sióstr Szpitalnych Miłosierdzia z siedzibą w Koszalinie, ul. Ks. Bolesława Domańskiego 1A, 75-454 Koszalin. Na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z 26 marca 2014 r., znak: K.S.1.9423.1.1.2004.IL podmiot uzyskał zezwolenie na prowadzenie w ramach działalności statutowej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku i wpisany został do

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego pod nr 10. Placówka przeznaczona jest na 56 miejsc.

Organizacja, sposób funkcjonowania oraz zakres usług świadczonych przez Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” określone zostały w *Regulaminie Domu Pogodnej Starości „Teresa Orsini” w Nowych Bielicach*. Podstawą świadczenia usług jest *Umowa* zawierana pomiędzy Dyrektorem placówki a Pensjonariuszem lub Pełnomocnikiem Pensjonariusza.

Przedmiotem umowy jest zapewnienie przez Dom całodobowej opieki opiekuńczo-pielęgniacyjnej i bytowej tj. udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacja, opieka higieniczna, kontakt z otoczeniem, zapewnienie miejsca pobytu i wyżywienia, utrzymywanie czystości, w miarę potrzeby pomoc w ubieraniu się, jedzeniu, myciu i kąpaniu, organizacja czasu wolnego.

Kontrolowana jednostka prowadzi działalność w trzykondygnacyjnym budynku (parter, I piętro, II piętro), podpiwniczonym. W piwnicy znajduje się parking, pomieszczenia techniczne, gospodarcze oraz pralnia. Na parterze budynku oraz II piętrze oprócz pokoi mieszkańców znajdują się pokoje mieszkalne siostr zakonnych (pracowników). W placówce, na parterze znajduje się pokój dziennego pobytu – hol, wyposażony w sofę, fotele i sprzęt RTV, wyodrębniona jadalnia oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia. Dodatkowo na terenie placówki znajduje się recepcja, kaplica, kuchnia z zapleczem, pomieszczenia socjalne, gabinet lekarski i pielęgniarstwa, gabinet Dyrektora oraz sala gimnastyczna.

Pomieszczenia wyposażone są stosownie do ich przeznaczenia. W trakcie kontroli pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i dodatkowe były utrzymane w czystości.

Teren posesji jest całkowicie ogrodzony, drogi prowadzące do budynku są utwardzone, teren wokół nie stanowi bariery architektonicznej.

Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych, umożliwia przemieszczanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających z innych przedmiotów ortopedycznych. Powierzchnia pokoi oraz ich wyposażenie są zgodne z wymogami określonymi w art. 68 ust. 4 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Placówka spełnia wymogi określone w art. 68 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy w zakresie odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych.

Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” udziela mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i opiece higienicznej, na rzecz mieszkańców świadczone są także usługi pielęgnacyjne. Placówka zapewnia mieszkańcom środki czystości i przybory toaletowe.

Kontrolowana jednostka zapewnia trzy podstawowe posiłki dziennie oraz dwa posiłki dodatkowe, z zachowaniem ewentualnych diet. Posiłki dla mieszkańców przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki przez 7 dni w tygodniu. Drobne produkty żywnościowe i napoje dostępne są dla mieszkańców przez całą dobę. Przygotowywane są w aneksach kuchennych w pokojach pensjonariuszy. Organizacja posiłków umożliwia zachowanie przerw pomiędzy posiłkami nie krótszych niż 4 godziny, a kolacja podawana jest nie wcześniej niż o godzinie 18, co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Główne posiłki podawane są w jadalni. Możliwe jest także spożywanie posiłków w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby karmienie mieszkańców.

Placówka, dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz ich stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje im czas wolny. W ramach organizacji czasu wolnego prowadzone są zajęcia muzyczne, usprawniające pamięć, gimnastyka ogólnorozwojowa. Organizowane są imprezy imieninowe, urodzinowe i święta okolicznościowe.

Na budynku Domu Pogodnej Starości „Teresa Orsini” umieszczono tablicę zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek, wymaganą na podstawie art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, na tablicy ogłoszeń znajdującej się wewnątrz budynku umieszczono informacje określone w art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej. Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy mieszkańcy zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, ponadto jednostka zatrudnia pielęgniarkę na podstawie umowy o pracę (cały etat).

Na podstawie analizy losowo wybranych akt osobowych mieszkańców ustalono, że prowadzona przez Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” dokumentacja zawiera m.in. umowę o świadczenie usług w placówce, dane identyfikacyjne osoby przebywającej w placówce, dane kontaktowe najbliższej rodziny oraz informacje dotyczące stanu zdrowia mieszkańca.

W przypadku jednego ubezwłasnowolnionego całkowicie mieszkańca brak było postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunowi prawnemu na umieszczenie w placówce, co jest niezgodne z art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej placówka całodobowej opieki powinna zatrudniać osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, a czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki dotyczące wymaganych kwalifikacji, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy. Łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze w Domu Pogodnej Starości „Teresa Orsini” na dzień kontroli wynosił 15,97 etatu co w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełnia wymogi standardu.

Wymogi kwalifikacyjne pracowników placówki określone zostały w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Podczas kontroli zespołowi kontrolującemu nie przedstawiono kompletnej dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje osób świadczących usługi opiekuńcze, wynikających z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy.

W placówce prowadzona jest Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki. W okresie objętym kontrolą nie stosowano przymusu bezpośredniego. Żadnemu z mieszkańców nie ograniczono także możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

Prawa mieszkańców przebywających w placówce określone zostały w *Regulaminie Domu Pogodnej Starości „Teresa Orsini” w Nowych Bielicach*. Mieszkańcy tej placówki mają m.in. prawo do należytego i godnego traktowania przez pracowników Domu i innych mieszkańców, uzyskania pełnej informacji o usługach świadczonych przez Dom i zasadach korzystania z nich, uzyskania właściwej pomocy w zaspokajaniu swoich potrzeb, utrzymywania kontaktów z rodziną i bliskimi osobami oraz korzystania z oferty programowej Domu.

W toku kontroli stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku spełnienia wymogów kwalifikacyjnych przez osoby zatrudnione w placówce oraz w jednym skontrolowanym przypadku brakiem dokumentu (postanowienia sądu) zezwalającego na umieszczenie w placówce osoby bez jej zgody, co spowodowane było nieznajomością aktualnych przepisów prawa oraz brakiem zatrudnienia odpowiedniej osoby na stanowisku administracyjno-biurowym. Skutkowało to niespełnieniem standardów określonych w przepisach prawa. Za prawidłowe funkcjonowanie placówki odpowiada Dyrektor.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w dniach 4-8 czerwca 2018 r. działalność placówki Dom Pogodnej Starości „Teresa Orsini” w Nowych Bielicach oceniono pozytywnie z uchybieniami i wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. uzupełnienie indywidualnych akt aktualnie przebywających w placówce mieszkańców o stosowne dokumenty: postanowienie sądu o ubezwłasnowolnieniu oraz ustanowieniu opiekuna prawnego, jak również zgodę sądu opiekuńczego na umieszczenie osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej w placówce, zgodnie z art. 156 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego- *zalecenie zostało zrealizowane*,
2. przyjmowanie do Domu nowych osób ubezwłasnowolnionych wraz z kompletem niezbędnych dokumentów oraz egzekwowanie stosownych podpisów w dokumentacji osób z pełną zdolnością do czynności prawnych- *zalecenie nie zostało zrealizowane*,
3. rzetelne kompletowanie, wypełnianie oraz sporządzanie dokumentacji, uzupełnienie istniejącej już dokumentacji osób przebywających w placówce- *zalecenie zostało zrealizowane*.

Na podstawie art. 130 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam

jako zalecenie znaczące:

1. zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe określone w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej,
2. przyjmowanie nowych osób ubezwłasnowolnionych wraz z kompletem dokumentów zgodnie z art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższego zalecenia w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski

Do wiadomości:
Dom Zakonny Kongregacji Sióstr Szpitalnych Miłosierdzia
ul. Ks. Bolesława Domańskiego 1A
75-454 Koszalin